

Hon gör som hon vill. Och det ska du också göra, anser Catti Brandelius som utsett sig själv till Miss Universum.

FOTO: DAN HANSSON

Miss Universum hyllar förortslivet

Miss Universum är ingen smajlande gazell från Puerto Rico. Det är en tjej från Gävle som bor i ett höghus i Bredäng. Hon har utnämnt sig själv till Miss Universum och nu uppmanar hon dig att göra likadant.

► Catti Brandelius är ganska lik den kvinna som brukar stå på festivalscener och konstutställningar och framföra sina åsikter. Läger man bara till den typiska nöta ljusblåa morgonrocken och plasttiaran i håret så är hon på plats.

- Jag är en borderline-personlighet. Du vet, på varje mental-sjukhus brukar det finnas en person som tror att han är Jesus. Likadant är det med Miss Universum och mig. Jag går in i en roll, får starkare röst, entonig och lite mässande.

Och hon säger precis det hon vill.

Vi träffas på konstakademin på Fredsgatan. Numera är det projektet IASPIS som huserar här. Det är ett internationellt ateljéprogram med säte i Stockholm

som ska erbjuda nytexaminerade och etablerade konstnärer ateljéplatser för kreativa dialoger.

Det verkar fungera. När vi sitter och pratar kommer flera av ateljégrannarna in och snackar. Catti passar på att fråga om hjälp att välja typsnitt till en t-shirt hon ska trycka.

Catti Brandelius är trött. Det har varit mycket att göra den senaste tiden. Dagen innan vi träffas har hon avslutat Moderna museets utställning Motstånd genom att själv protestera mot utställningen. Och någon dag tidigare har hon uppträtt på en festival vid Tanto.

- Jag har fått erbjudande om att uppträda på en firmafest också, men jag tackade nej. Där hör inte

Miss Universum hemma, säger hon.

Catti gick nyligen ut Konstfack, med inriktning på fotografi. Ett stipendium gör att hon sitter i ateljén idag, men hon köpte en digital videokamera också.

I sökaren till videokameran får jag se lite av materialet till musikvideon I tunnelbanan som Catti ska redigera ihop. I texten presenteras en rad människor som vanligtvis sitter tysta mittemot varandra med kortfattade repliker som "Hej, jag är tokig" eller "Hej, jag är alkoholiserad".

- Jag valde de linjer där t-banan verkligen går under jord. Jag ville få fram den där riktiga tunnelbanekänslan.

Hon filmade av människor som satt mittemot henne. Frågade om lov. Det var trots allt Catti som var ute och inte Miss Universum själv. Figuren växte fram som medlem i popbandet Doktor Kosmos, där Catti helt nyligen slutade. Där skulle alla ha rymdnamn.

Hon växte upp i Gävle. Genom sin pappa fick hon smak för att uttrycka sig i ord, bild och musik.

Numera hyllar hon förortslivet både privat och i sin konst.

I hennes ateljé ligger videokassetter med hennes film Streets of Bredäng och den presentationsfilm om sig själv som hon gjorde inför ett englandsbesök. På väggarna hänger stora fotografier av män i ljusblåa skjortor, fotograferade i samband med utställningen My generation förra året.

Tillsammans med sin man Uje har hon gjort flera radioprogram för P3. De har hetat En skön stund och har varit collage av programparodier gjorda med stilsäkerhet och mycket humor.

Humorn präglade också Catti Brandelius sommarprogram i augusti, där hennes rollfigur fick vädra sina åsikter om bland annat feminism och konst.

En rundvandring med Miss Universum på Moderna museet kan sluta hur som helst. Anarkistiskt och djupt personligt vallar hon åhörarna från rum till rum och ger sin naiva, uppriktiga bild av vad hon ser och tänker. Framför Salvador Dalis enorma mål-

ning Wilhelm Tells gåta stannar hon gruppen och säger:

- Okej, det här är en jättestor tavla så den ska vi analysera skitlånge.

Och publiken lyssnar. För Miss Universums analys har barnets spontanitet och en vuxens ordförråd. Framför Giorgio de Chiricos bild Barnets hjärna stannar hon och kommenterar den avbildades bröstvårtor och mustasch.

Det slår mig att Miss Universum liknar tecknaren Oskar Anderssons seriefigur Mannen som gör vad som faller honom in.

- Det är budskapet. Jag uppmanar alla människor att utnämna sig själva till något stort, säger hon plötsligt.

Att våga, helt enkelt. Jag växte upp som alla andra med en hel del jante i mig och det är det som är så skönt med henne. Hon har ingen!

PIERRE USSELMANN
kultur@svd.se

Lyssna på radioprogrammen med Doktor Kosmos och Miss Universum. Gö in på www.sr.se/p3 och välj Frispel. Catti Brandelius sommarprogram finns på www.sr.se/p1.